

- Ikke unikt

Øystein Helmikstøl

journalist i Psykologtidsskriftet

Avvikene som er avdekket ved studentklinikken ved Psykologisk institutt i Oslo, er ikke mer dramatiske enn det man finner ved andre poliklinikker, mener klinikkleder Siri Gullestad. Hun beklager manglene.

– KLUGE-RAPPORTEN avdekker mangler og avvik i rutiner og systemer som skulle vært på plass. Det er bare å beklage. Jeg tar min del av ansvaret for at vi ikke har vært skjerpet på de økte krav som ligger i helselovgivningen, på systemnivå.

Det sier professor Siri Gullestad på Psykologisk institutt ved Universitetet i Oslo. Hun er leder for klinikk for psykodynamisk terapi, en av klinikkene som har fått flomlyset på seg de siste ukene.

Systemsvikt

– Det er viktig for meg at ingen stiller spørsmål om forsvarligheten i behandlingene eller kvaliteten på det undervisningstilbudet og de behandlingene vi gir, sier Gullestad.

– Etter Kluge kom internrevisjonen, og den er unndratt offentlighet ennå.¹ Vi sitter og korrigerer fakta på den nå. Men det som blir stadig klarere, er at det er en systemkrise. Det dreier seg om ansvar på mange nivåer: fra IT og teknisk-administrativt ansvar til instituttledelse, fakultetsledelse og oppover. Det dreier seg om å ha internkontrollsystemer som sikrer at driften er i samsvar med gjeldende lovverk. Det er et systemansvar.

– *Frykter du internrevisjonens rapport?*

– Den sitter jeg med her nå. Den er nyttig fordi den spesifiserer svakheter og gir konkrete råd om utbedring, særlig når det gjelder håndtering av personsensitivt materiale.

Polarisert

– *Hvorfor tror du striden om studentklinikken har blitt så polarisert?*

– Det startet med ønsket fra ledelsen om å flytte internklinikken ut i spesialisthelsetjenesten. Instituttet har god erfaring med barneklubben i samarbeid med Nic Waals Institutt.

Vi ved voksenklinikken har vært sterkt imot å flytte. Internpraksisen er en undervisningsklinikk som har spesifikke formål. Den er et laboratorium for opplæring i psykoterapi.

– *Hvilke overordnede konfliktlinjer som angår psykisk helsearbeid, ser du i denne striden?*

– Internklinikker er en kjerne i profesjonsutdanningen. Vi har en ledelse som ikke har vært i noen god dialog med fagmiljøet om dette. Hvis du skal flytte en virksomhet ut, en internklinikk, må det være på bakgrunn av en utredning, en konsekvensanalyse, og det må være en inngående dialog med de berørte fagmiljøer.

– *Hele Norge har nå fått innblikk i driften av en klinikk. Hva har Norge sett, og er du fornøyd med hva folk har fått innblikk i?*

¹. Rapporten «Internkontroll klinikkdrift Psykologisk institutt (PSI)» fra Enhet for intern revisjon ved Universitetet i Oslo ble offentliggjort den 24. oktober. Intervjuet med Siri Gullestad ble gjort 21. oktober.

– Nei, jeg beklager de manglene som er avdekket.

– Ikke unikt

– *Hva slags inntrykk tror du folk har av klinikken på Universitetet i Oslo?*

– Vi har utdannet mange psykologer som opplever at de har fått meget god opplæring ved våre internklinikker. Det er nok bakgrunnen for at så mange nå understreker at de ikke betviler at behandlingene og undervisningen er av høy kvalitet. Vi har utrolig flinke studenter. Mange skjønner overhodet ikke – og jeg skjønner ikke – at klinikkene ble stengt på dagen. Det er klart at det dreier seg om avvik, noen mer alvorlige enn andre. Men slike avvik finner man ofte ved tilsyn. Det er ikke noe mer dramatisk enn det man finner ved andre poliklinikker. Tiltaket – stengningen – er uproporsjonal i forhold til bekymringen. Det jeg beklager aller mest, er at vi ikke fikk anledning til å rette opp mangler i en tett dialog med for eksempel internrevisjonen.

– *Du mener at dette innblikket i psykisk helsearbeid i Norge ikke er unikt?*

– Nei, det er ikke unikt. Men jeg er ikke stolt av det. Jeg har også bidratt til å få det systemet vi har, som burde vært bedre. Det er delvis mitt ansvar, og det er delvis mange andres ansvar.

– *Har du vurdert din stilling som klinikkleder?*

– Nei, jeg har ikke det. Jeg ønsker å være med og rydde opp. Jeg mener jeg er i en god posisjon til å gjøre det.

– *Har klinikkene vært lukkede systemer og ikke drevet åpent nok?*

– Vi har drevet helt åpent.

– *Hva kan norske psykologer lære av denne striden?*

– Når det gjelder organisering av klinikk, så er det å være skjerpet på det komplekse lovverket som eksisterer i dag.

– *Vil du si noe om forholdet mellom klinikk og forskning?*

– Det mest overordnede er at det er et forpliktet forhold mellom de to. Psykologstudiene i Norge hviler på en «science-practitioner», en tanke om integrasjon mellom vitenskap og praksis. En fin tanke, men som ofte er utfordrende i praksis. Man har snakket om et «gap» mellom klinikk og forskning. Denne situasjonen er i ferd med å endre seg. Fanny Duckert kritiserer klinikken for å være faglig utdatert og for ikke å ha fulgt med i timen. Det synes jeg er udokumenterte påstander, for å si det kort. Noe av begrunnelsen for internklinikk er også at den driftes av de forskningskompetente lærerne.

– *Har du skjovet studenter og pasienter foran deg i denne striden?*

– Nei.

– *Har du hatt uoffisielle møter med studenter i denne prosessen?*

– Nei. Men jeg har snakket med dem når de har henvendt seg. Det har vært et stort behov for informasjon om hva som skjer. Og vi har også kontinuerlige faglige diskusjoner om hva slags former for praksis som gir mest relevant psykologkompetanse.